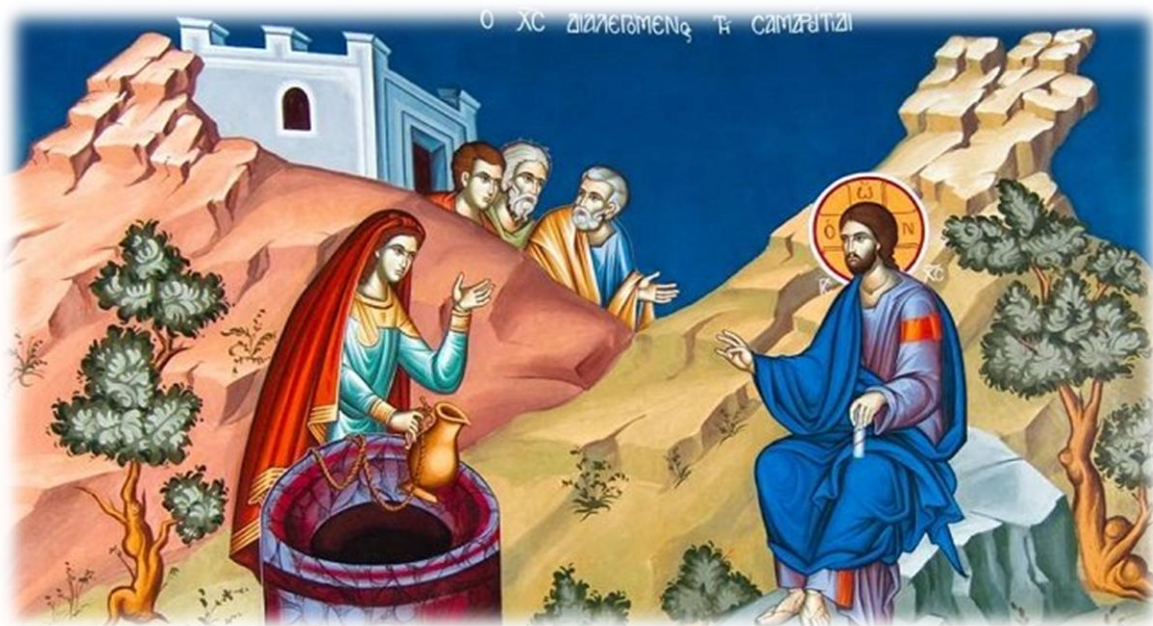

Η συνάντηση του Χριστού με τη Σαμαρείτιδα.

Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ..

Η συνάντηση του ανθρώπου με ένα σημαντικό πρόσωπο αποτυπώνει συχνά κάποια ίχνη στην ζωή του. Και τα ίχνη αυτά είναι μερικές φορές τόσο σημαντικά, ώστε να παραμένουν ανεξίτηλα και να δημιουργούν νέες προοπτικές η και επαναπροσανατολισμούς στην περαιτέρω πορεία του. Τέτοιες συναντήσεις δεν είναι σπάνιες ούτε άγνωστες στους πολλούς. Όταν όμως αυτές ανταποκρίνονται στην προαίρεση του ανθρώπου, συντονίζονται και καρποφορούν.

Η συνάντηση με τον Χριστό εκπλήσσει τον άνθρωπο. Και η έκπληξη αυτή δεν είναι ανεξήγητη ούτε παράλογη. Είναι δικαιολογημένη και λογική• είναι έκπληξη που δημιουργείται από την συνάντηση του σχετικού με το απόλυτο, του χρονικού με το αιώνιο, του κοσμικού με το θείο. Όποιος δεν αισθάνθηκε έκπληξη από την συνάντησή του με τον Χριστό, οφείλει να διερωτηθεί, αν όντως τον συνάντησε και αν ένιωσε πραγματικά την παρουσία του στην ζωή του.

Όταν ο άνθρωπος που υπόκειται στους περιορισμούς της κτιστότητας συναντιέται με τον Δημιουργό της κτίσεως, όταν το πλάσμα αντικρύζει τον Πλάστη του, προκύπτουν ασύμμετρες σχέσεις και δημιουργούνται απροσδόκητες εκπλήξεις. Και οι εκπλήξεις αυτές γίνονται συγκλονιστικότερες, όταν ο Δημιουργός ταπεινώνεται μπροστά στο δημιούργημά του, το σέβεται, το τιμά και προσφέρεται να το υπηρετήσει. Οι

εκπλήξεις μάλιστα εδώ δεν περιορίζονται σε γενικότερες υποθέσεις, αλλά εισέρχονται συχνά και στις λεπτομέρειές τους.

Στην συνάντηση του Χριστού με την Σαμαρείτιδα, που έγινε στο φρέαρ του Ιακώβ, πρώτη έκπληξη είναι η ίδια η συνάντηση και ακολούθως η σύναψη διαλόγου μεταξύ τους. Ο Χριστός απευθύνεται στην Σαμαρείτιδα και ζητάει νερό για να πιεί. Αυτή εκπλήσσεται και ρωτάει: «Πως εσύ, που είσαι Ιουδαίος, ζητάς να πιείς νερό από εμένα, που είμαι Σαμαρείτιδα; Διότι δεν επικοινωνούν οι Ιουδαίοι με τους Σαμαρείτες» [1]. Η έκπληξη είναι διπλή η ακριβέστερα πολλαπλή. Πως ένας Ιουδαίος, ο Ιησούς, διαλέγεται με άνθρωπο από την Σαμάρεια; Αλλά και πως απευθύνεται σε μια γυναίκα, και μάλιστα διαβεβλημένη, όπως καλώς ο ίδιος γνωρίζει; Και τέλος, το σπουδαιότερο, πως διαλέγεται για θεολογικά πράγματα και αποκαλύπτει στην γυναίκα αυτήν την υψηλότερη και βαθύτερη αλήθεια του μεσσιανικού κηρύγματος και της αποστολής του;

Κάθε έκπληξη που δοκιμάζει ο άνθρωπος προέρχεται από την συνάντησή του με κάτι καινούργιο, με κάτι απροσδόκητο• οφείλεται στην αντιμετώπιση κάποιας νέας πραγματικότητας, κάποιας πρωτόγνωρης μορφής, κάποιου απροσδόκητου γεγονότος η κάποιας άγνωστης αλήθειας, που ως τότε παρέμενε κρυμμένη η ασύλληπτη. Οφείλεται δηλαδή σε κάποια αποκάλυψη. Αυτό παρατηρούμε και στην περίπτωση που εξετάζουμε.

Η Σαμαρείτιδα εκπλήσσεται από την εμφάνιση ενός Ιουδαίου, που παραμερίζει τους ρατσιστικούς φραγμούς της ακοινωνησίας με την φυλή της και διαλέγεται μαζί της. Της ζητάει νερό για να πιεί• «δος μοι πιείν» [2]. Και πριν ακόμα συνέλθει από την έκπληξη αυτή, δοκιμάζει μια νέα έκπληξη ακόμα μεγαλύτερη και πιο παράξενη. Ακούει ότι αυτός που ζητάει το νερό για να πιεί, μπορεί να της προσφέρει ο ίδιος «ύδωρ ζων» [3]. Γι'αυτό δικαιολογημένα η Σαμαρείτιδα λέει: «Κύριε, δοχείο δεν έχεις και το πηγάδι είναι βαθύ• από που τάχα έχεις το ύδωρ το ζων; Μήπως είσαι μεγαλύτερος από τον πατέρα μας Ιακώβ, που μας έδωσε το πηγάδι και ήπια από αυτό και ο ίδιος και τα παιδιά του και τα ζωντανά του» [4];

Ο Ιησούς δεν λέει ότι είναι μεγαλύτερος από τον Ιακώβ. Δεν προτάσσει την αυθεντία του. Συμπεριφέρεται με την ταπείνωση που χαρακτηρίζει την φύση του [5]. Σέβεται την ελευθερία της Σαμαρείτιδας και την αφήνει να βρει μόνη της την απάντηση στο ερώτημα που κάνει. Αυτήν άλλωστε την τακτική ακολουθούσε ο Ιησούς πάντοτε. Έτσι ρώτησε

και τους Αποστόλους: «Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι τον Υιόν του αν-θρώπου;...Υμείς δε τίνα με λέγετε είναι;» [6].

Ήδη όμως ο Χριστός με την αναφορά του στο «ζων ύδωρ» μετατοπίζει την προοπτική της συζητήσεως. «Ύδωρ ζων» είναι το τρεχούμενο νερό. Το νερό του πηγαδιού δεν είναι τρεχούμενο. Επομένως δεν είναι «ύδωρ ζων». Παρά ταύτα η Σαμαρείτιδα δεν φαίνεται να καταλαβαίνει την μετατόπιση που έγινε, ούτε πηγαίνει ο νους της σε κάποιο άλλο τρεχούμενο νερό. Παραμένει στην συνηθισμένη δική της προοπτική. Σκέφτεται ακόμα το νερό που πήγε να αντλήσει από το πηγάδι και εξακλουθεί να απορεί. Αλλά και αν σκεφτόταν κάποιο άλλο τρεχούμενο νερό, πάλι δεν θα καταλάβαινε, τι ακριβώς εννοούσε ο Χριστός. Λέγοντας ο Χριστός «ύδωρ ζων» άνοιγε μπροστά της μian απεριόριστη προοπτική, στην οποία και θέλησε τελικά να την τοποθετήσει. Δεν εννοούσε δηλαδή κάποιο τρεχούμενο η μη τρεχούμενο νερό, που σβήνει οριστικά την σωματική δίψα, αλλά νερό που σβήνει την βαθύτερη υπαρξιακή δίψα του ανθρώπου και γίνεται πηγή αιώνιας ζωής. Νερό που ζωοποιεί τον άνθρωπο και αφανίζει τον θάνατο.

Η Σαμαρείτιδα εξακολούθησε να παραμένει στην πλάνη της. Νομίζοντας όμως ότι κατάλαβε τα λόγια του Χριστού, ζήτησε να της δώσει το περίεργο αυτό νερό, για να απαλλαγεί από το κοπιαστικό έργο της. «Κύριε, λέει, δώσε μου το νερό αυτό, για να μη διψώ και να μην έρχομαι εδώ να αντλώ νερό» [7]. Η γυναίκα νόμισε πως βρήκε μια εύκολη λύση στο καθημερινό της πρόβλημα. Ο Χριστός της μίλησε για υπερφυσικό νερό, για πηγή που αναβλύζει αιώνια ζωή. Εκείνη φαντάστηκε νερό φυσικό, που θα πιεί μια φορά και δεν θα ξαναδιψάσει ούτε θα χρειάζεται να πηγαίνει στο πηγάδι για να το αντλεί. Δεν μπορούσε να μπει στην απεριόριστη προοπτική, που άνοιγε ο συνομιλητής της.

Όσο ο άνθρωπος βρίσκεται εγκλωβισμένος στην εγκοσμιότητα, δεν μπορεί να συλλάβει την υπερκόσμια αλήθεια. Μπορεί να ξαφνιάζεται η να εκπλήσσεται. Μπορεί να απορεί η να θαυμάζει. Μπορεί ακόμα να την περιφρονεί η να την αποστέφεται ανάλογα με την προαίρεσή του. Παραμένοντας όμως προσκολλημένος στον αισθητό κόσμο, υποτάσσεται στην κοσμική νομοτέλεια και περιορίζεται στις προοπτικές της. Ο νους του δεν ελευθερώνεται από την κτιστότητα. Δεν λειτουργούν οι πνευματικές του αισθήσεις. Ακόμα και όταν πληροφορείται για κάτι που υπερβαίνει την αισθητή αμεσότητα, το αντιλαμβάνεται κοσμικά, συναισθηματικά.

Έχει αναζητήσεις, δοκιμάζει εκπλήξεις, αλλά κινείται πάντοτε μέσα στον ασφυκτικό χώρο και τον χρόνο. Σκέφτεται και ζει υποταγμένος στον νόμο της φθοράς και του θανάτου.

Πηγή : www.pemptousia.gr/